

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: III Kž 6/2018-4

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Vrhovni sud Republike Hrvatske, u trećestupanjskom vijeću za mladež sastavljenom od sudaca Ane Garačić, kao predsjednice vijeća, te dr. sc. Zdenka Konjića, Damira Kosa, Žarka Dundovića i Ratka Šćekića, kao članova vijeća, uz sudjelovanje više sudske savjetnice Martine Setnik, kao zapisničarke, u kaznenom predmetu protiv opt. C. P. i dr., zbog kaznenog djela iz čl. 111. toč. 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“, broj 125/11., 144/12., 56/15., 61/15. i 101/17. - dalje u tekstu: KZ/11.), odlučujući o žalbi opt. C. P. podnesenoj protiv presude Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 6. rujna 2018. broj I Kž-368/2018-11, u sjednici vijeća održanoj 18. veljače 2020.,

p r e s u d i o j e:

Žalba opt. C. P. odbija se kao neosnovana te se potvrđuje drugostupanjska presuda.

Obrazloženje

Presudom Vrhovnog suda Republike Hrvatske od 6. rujna 2018. broj I Kž-368/2018-11 odbijena je žalba opt. C. P. te je potvrđena presuda Županijskog suda u Puli-Pola od 20. travnja 2018. broj K-10/2017-448 kojom je opt. C. proglašen krivim zbog kaznenog djela teškog ubojstva iz čl. 111. toč. 2. KZ/11. za koje je na temelju istog zakonskog propisa osuđena na kaznu dugotrajnog zatvora u trajanju od trideset i tri (33) godine, u koju joj je na temelju čl. 54. KZ/11. uračunato vrijeme provedeno u istražnom zatvoru od 24. svibnja 2017., pa nadalje.

Na temelju čl. 70. st. 1. KZ/11., optuženici je izrečena sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana, koja može trajati najdulje dvije godine.

Na temelju čl. 148. st. 1. Zakona o kaznenom postupku („Narodne novine“, broj 152/08., 76/09., 80/11., 91/12. - odluka Ustavnog suda, 143/12., 56/13., 145/13., 152/14., 70/17. i 126/19. - dalje u tekstu: ZKP/08.) optuženica je dužna podmiriti troškove kaznenog postupka, koji su dijelom navedeni u izreci prvostupanjske presude, kao i paušalnu svotu u iznosu od 5.000,00 kuna, dok će o ostalim troškovima odlučiti naknadno, posebnim pismenim rješenjem, kada se pribave potrebni podaci.

Istom presudom odlučeno je i o pobijanom rješenju kojim je mlt. M. V. zbog istog kaznenog djela, primjenom čl. 16. st. 1. Zakona o sudovima za mladež („Narodne novine“, broj 84/11., 143/12., 148/13. i 56/15. - dalje u tekstu: ZSM), izrečena odgojna mjera upućivanja u odgojni zavod, a na temelju čl. 16. st. 2. ZSM u odgojnom zavodu maloljetnica ostaje najmanje šest mjeseci, a najdulje tri godine, s time da će sud odlučivati svakih šest mjeseci ima li osnove ovu mjeru obustaviti ili je zamijeniti drugom odgojnom mjerom. Isto tako, na temelju čl. 31. st. 1. ZSM, u svezi čl. 70. KZ/11., maloljetnici je izrečena i sigurnosna mjera obveznog psihosocijalnog tretmana koja može trajati do prestanka izvršenja zavodske odgojne mjere, a najdulje dvije godine. Na temelju čl. 66. st. 4. ZSM smještaj mlt. M. V. u istražnom zatvoru od 24. svibnja 2017. pa nadalje uzima se kao vrijeme trajanje izrečene zavodske odgojne mjere. Primjenom čl. 89. st. 1. ZSM, troškovi postupka u odnosu na maloljetnicu pali su na teret proračunskih sredstava.

Protiv te presude suda drugog stupnja žalbu je podnijela opt. C. P. putem branitelja I. S., odvjetnika iz P.-P., zbog bitne povrede odredaba kaznenog postupka, pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i odluke o kazni, s prijedlogom da se ukinu prvostupanjska i drugostupanjska presuda u cijelosti i predmet vrati prvostupanjskom sudu na ponovno suđenje i odluku ili da se presuda preinači na način da se optuženici umjesto kazne dugotrajnog zatvora izrekne kazna zatvora.

Odgovor na žalbu nije podnesen.

Na temelju čl. 474. st. 1. ZKP/08. spis je dostavljen Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske.

Žalba optuženice nije osnovana.

Bitnu povredu odredaba kaznenog postupka iz čl. 468. st. 2. i 3. ZKP/08., žaliteljica nalazi u tome, jer smatra da je optuženici zbog odbijanja predloženih dokaza u prvostupanjskom postupku, a posljedično tome i kroz suđenje u drugom stupnju, teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, a time da je ujedno i povrijeđeno njezino pravo obrane na raspravi.

U odnosu na ovakvu tvrdnju žaliteljice, valja naglasiti da odbijanjem prijedloga obrane da se u tijeku prvostupanjskog postupka kao svjedokinje ispituju dr. J. J. i dr. T. V. K. radi navodne medicinske dijagnoze bolesti optuženice, i prema ocjeni ovog suda trećeg stupnja, nije teško povrijeđeno pravo na pravično suđenje zajamčeno Ustavom i Konvencijom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda niti je povrijeđeno pravo obrane optuženice na raspravi.

Naime, prvostupanjski je sud, a kako to pravilno prihvaća i sud drugog stupnja, ispravno i vrlo detaljno izložio razloge odbijanja navedenih dokaznih prijedloga obrane, pri čemu se iz navedenih razloga da potpuno jasno i nedvosmisleno zaključiti da nije točna tvrdnja žaliteljice da se radi o dokaznim prijedlozima koji bi bili od značaja za ocjenu stupnja njezine ubrojivosti, pa onda i krivnje. Ovo posebno iz razloga što se psihijatrijski vještak dr. V. J. tijekom postupka izričito izjasnio, a nakon što je konzultirao medicinsku dokumentaciju koju su sačinile dr. J. i dr. V. K., kako ta dokumentacija prije svega ne dovodi u pitanje njegov nalaz i mišljenje kao sudskog vještaka vezan za stanje ubrojivosti optuženice tempore criminis. Nadalje, iz iskaza vještaka psihijatra dr. V. J. danog na raspravi jasno proizlazi da se u odnosu na utvrđeni

poremećaj ličnosti kojim u medicinskoj dokumentaciji barataju dr. J. i dr. V. K. radi o dobro postavljenoj dijagnozi, međutim, da utvrđeni poremećaj ličnosti nije psihijatrijska bolest, onako kako klasična i moderna psihijatrija definira psihijatrijske bolesti. Konačno, u tom pogledu psihijatrijski vještak pojašnjava kako samo ispitivanje navedenih liječnica u svojstvu svjedoka na raspravi ne bi bilo od utjecaja na konačne zaključke izrađenog vještačkog nalaza i mišljenja, koji argument sudovi osnovano prihvaćaju.

Osim navedenog, komentirajući medicinsku dokumentaciju koju su sačinile dr. J. i dr. V. K., vještak je zaključio da je uloga terapeuta i vještaka različita, budući da terapeuti imaju ulogu pomoći pacijentu koji ih zatraži pomoć, pri čemu se mogu koristiti sredstva koja nisu oficijelna, ali da vještak mora biti neutralan i objektivan, pri čemu ponovno potvrđuje kako je suglasno vještačkom nalazu i mišljenju Klinike za psihijatriju V., Zavoda za forenzičnu psihijatriju, zaključio da optuženica ne boluje od prave duševne bolesti, jer se kod nje radi o poremećaju ličnosti, a ne o psihijatrijskoj bolesti.

Slijedom toga, nema govora da bi u konkretnom slučaju došlo do teške povrede prava optuženice na pravično suđenje zajamčenog Ustavom i Konvencijom, kako je to ispravno zaključio i sud drugog stupnja. Budući da je, nadalje, prvostupanjski sud detaljno i jasno obrazložio zašto je odbio prijedlog obrane za ispitivanje prije navedenih svjedoka, koje obrazloženje pravilno prihvaća i drugostupanjski sud, niti prema ocjeni ovog suda trećeg stupnja takvim odbijanjem dokaza nije povrijeđeno pravo obrane na raspravi. Ovdje bi se eventualno prije moglo raditi o prigovoru žaliteljice na nepotpuno utvrđeno činjenično stanje, o čemu će se pobliže izložiti kod ispitivanja žalbenih navoda iz te žalbene osnove.

Stoga, suprotno navodima žaliteljice, nije osnovana žalba zbog bitnih povreda odredaba kaznenog postupka, a ispitivanjem pobijane presude u tom dijelu po službenoj dužnosti na temelju čl. 476. st. 1. toč. 1. ZKP/08. nije utvrđeno da bi bila ostvarena koja od postupovnih povreda na koje trećestupanjski sud pazi po službenoj dužnosti.

Pobijajući utvrđeno činjenično stanje, žaliteljica zapravo ponavlja sve razloge koji su izneseni protiv prvostupanjske presude, pri čemu i nadalje ustraje u zaključku da je zbog odbijanja dokaznih prijedloga obrane za ispitivanjem svjedoka dr. J. i dr. V. K. došlo do nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja i to posebice u odnosu na stanje njezine ubrojivosti tempore criminis. Međutim, o tim žalbenim prigovorima već je argumentirano i detaljno zapravo odgovoreno kod ocjene prigovora iz žalbene osnove bitne povrede odredaba kaznenog postupka. Naime, iako žaliteljica ovdje izlaže identične žalbene navode, samo u okviru druge žalbene osnove, valja naglasiti da žaliteljica nije u pravu. Ovo iz razloga što ispitivanje dr. J. i dr. V. K. u svojstvu svjedoka, kako je to detaljno obrazložio prvostupanjski sud, a potom to pravilno prihvatio i sud drugog stupnja, niti prema ocjeni ovog suda trećeg stupnja ne bi dovelo do drugačijeg zaključka vezanog za stanje ubrojivosti optuženice od onog kakvo je utvrdio psihijatrijski vještak. Sve ovo tim više, jer je vještak psihijatar u izradi nalaza i mišljenja konzultirao medicinsku dokumentaciju dr. J. i dr. V. K., nakon čega se decidirano izjasnio da ta dokumentacija nema utjecaja na njegov zaključak o stanju ubrojivosti optuženice u vrijeme počinjenja djela.

Stoga bi samo formalno pozivanje tih svjedokinja na sud radi davanja iskaza, a kako su to već zaključili prvostupanjski i drugostupanjski sud, bilo usmjereno isključivo na nepotrebno odugovlačenje postupka, koje argumente u cijelosti prihvaća i ovaj sud trećeg stupnja. Iz

navedenih razloga prema ocjeni ovog trećestupanjskog suda, suprotno žalbenoj argumentaciji, činjenično stanje u konkretnom predmetu nije ostalo nepotpuno utvrđeno, niti pak je ostalo mjesta bilo kakvoj dilemi vezanoj za utvrđeno psihičko stanje optuženice kod počinjenja kaznenog djela.

Razmatrajući, dakle, izložene žalbene prigovore kojima se, u suštini, ne iznosi ništa nova što optuženica već nije navela u žalbi protiv prvostupanjske presude i što drugostupanjski sud nije ocjenjivao, ovaj sud trećeg stupnja nalazi da optuženica žalbenim prigovorima nije dovela u sumnju razloge na kojima je utemeljena prvostupanjska i drugostupanjska presuda, jer su u tim presudama sudovi u pogledu svih odlučnih činjenica, pa tako i onih koji se žalbom ponovno pokušavaju dovesti u sumnju, u obrazloženju svojih presuda dali u svemu uvjerljive i prihvatljive razloge. Iz navedenih razloga žalba optuženice zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja nije osnovana.

Stoga, iako je optuženica u konkretnom slučaju priznala djelo, prvostupanjski, a posebno drugostupanjski sud na temelju toga, kao i svih drugih u postupku izvedenih dokaza, primjenjujući kazneni zakon pravilno zaključuju da se u radnjama optuženice stječu svi subjektivni i objektivni elementi kaznenog djela teškog ubojstva, i to ubojstva osobe posebno ranjive zbog svoje dobi iz čl. 111. toč. 2. KZ/11., pri čemu su kvalifikatorni element djela, koji se žalbom ne osporava, sudovi u potpunosti i pravilno obrazložili. Iako se optuženica nije žalila zbog povrede kaznenog zakona, ovaj sud trećeg stupnja je u tom dijelu pobijanu presudu ispitao po službenoj dužnosti, u smislu čl. 486. st. 1. toč. 2. ZKP/08., pri čemu nije utvrdio da bi na štetu optuženice bio povrijeđen kazneni zakon.

Optuženica žalbom pobija presudu i zbog odluke o kazni, međutim niti u tom dijelu njezina žalba nije osnovana.

Naime, prema ocjeni ovoga trećestupanjskog suda, prvostupanjski i drugostupanjski sud su u svojim presudama ispravno ocijenili sve okolnosti koje su od značaja za odluku o vrsti i mjeri kazne koje su i pravilno vrednovali, a u svojim odlukama su ih i detaljno obrazložili. Ispravno se tako u tim presudama optuženici kao olakotno uzima njezina dosadašnja neosuđivanost te okolnost da je djelo počinila u stanju smanjene ubrojivosti, kao i okolnost da je majka malodobnog djeteta, a kao otegotno njeno hladnokrvno planiranje, upornost i iskazana besćutnost u počinjenju djela, agonija maloljetne žrtve (djeteta) koja je trajala oko pola sata, kao i bizarnost motiva za počinjenje djela, a koji se ogleda u želji da se riješi vlastitog djeteta kako bi otišla u Makedoniju kod svog dečka kojeg je upoznala preko F. Pritom su žalbeni prigovor optuženice da se hladnokrvnost i besćutnost, kao atributi poremećaja njezine ličnosti ne bi mogli uzimati kao otegotna okolnost, potpuno promašeni, jer čine neodvojivi dio ličnosti počiniteljice kaznenog djela, koja predstavlja značajan segment kod odmjeravanja kazne u smislu čl. 47. KZ/11., koja kazna u konkretnom slučaju ne prelazi kvalitetu i stupanj utvrđene krivnje.

Stoga, cijeneći sve prethodno navedene olakotne i otegotne okolnosti, prema ocjeni ovog suda trećeg stupnja, izrečena kazna dugotrajnog zatvora u trajanju od trideset i tri godine za kazneno djelo teškog ubojstva iz čl. 111. toč. 2. KZ/11. u svemu je primjerena ličnosti optuženice i svim okolnostima počinjenog kaznenog djela za koje je proglašena krivom. Tako izrečenom kaznom postići će se specijalno preventivna, ali i generalno preventivna svrha

kažnjavanja te će adekvatno utjecati na optuženicu i na sve druge građane da ne čine kaznena djela te da shvate pravednost kažnjavanja njihovih počinitelja.

Slijedom naprijed izloženog trebalo je na temelju čl. 482. u vezi čl. 490. st. 2. ZKP/08. presuditi kao u izreci ove presude.

Zagreb, 18. veljače 2020.

Predsjednica vijeća:
Ana Garačić, v.r.